

Lausunto Kymenlaakson ja Etelä-Karjalan vesihuollon yleissuunnitelma vuoteen 2040

Tekla 19.02.2026 § 8
9/10.03.01.00/2026

Valmistelija

Tekninen johtaja Mikko Hiltunen
puh. 040 628 0550
etunimi.sukunimi@luumaki.fi

Kymenlaakson ja Etelä-Karjalan vesihuollon alueellisen yleissuunnitelman luonnos on valmistunut ja siihen liittyen pyydetään lausuntoja sidosryhmiltä, kuten alueen kunnilta ja kaupungeilta, vesihuoltolaitoksilta ja vesihuollon parissa toimivilta viranomaisilta.

Vesihuoltosuunnitelman laatimiseen ovat osallistuneet Kymenlaakson ja Etelä-Karjalan maakuntien kunnat, niiden omistamat vesihuoltolaitokset ja Etelä-Savon ELY-keskus (1.1.2026 alkaen Kaakkois-Suomen elinvoimakeskus). Suunnitelman työstämisestä vastaavana konsulttina on toiminut Ramboll Finland Oy.

Kymenlaakson ja Etelä-Karjalan vesihuollon yleissuunnitelma vuoteen 2040 -hankkeessa laaditaan koko Kymenlaakson ja Etelä-Karjalan maakunnat kattava alueellinen vesihuollon yleissuunnitelma. Suunnitelmassa esitetään vaihtoehtoja vedenhankinnan turvaamiseksi, jätevesien käsittelyn varmistamiseksi sekä vesihuollon organisoimiseksi. Suunnitelmavaihtoehdot perustuivat aiemmin tehdyssä nykytilaselvityksessä sekä tässä hankkeessa järjestetyissä haastatteluissa ja työpajoissa esiin nousseisiin tarpeisiin.

Kymenlaakson ja Etelä-Karjalan alueen vesihuollon kehittäminen on perustunut hyvään seudulliseen ja ylikunnalliseen yhteistyöhön. Alueella tehdään myös ylimaakunnallista vesihuoltoyhteistyötä mm. Päijät-Hämeen ja Pohjois-Karjalan suuntiin. Maakunnallisia vesihuollon yleis- ja kehittämissuunnitelmia on alueella laadittu viimeksi Kymenlaakson osalta 2009 ja Etelä-Karjalan osalta 2013. Suunnitelmat ovat pääosin toteutuneet.

Vesihuollon toimintaympäristö on muuttunut edellä mainittujen suunnitelmien valmistumisten jälkeen. Samalla vesihuoltoon kohdistuvat vaatimukset ovat lisääntymässä mm. yhdyskuntajätevesidirektiivin myötä. Yhdyskunnan vedensaannin toimintavarmuus ja jätevesivaikutusten minimointi tulevat olemaan laadittavan suunnitelman suurimpia prioriteetteja. Suunnitelmassa huomioidaan myös vesihuollon normaaliolojen häiriötilanteiden sekä poikkeusolojen järjestelyt. Vesihuollossa on entistä tärkeämpää tunnistaa ja poistaa alueellisen yhteistyön ja laitosrakennemuutoksen kehittymisen hidasteita ja esteitä. Suunnitelma edistää myös alueen vesihuoltostrategioiden, kuten Itäisen ja eteläisen Suomen vesihuoltostrategian 2050, suositusten toteutusta.

Vesihuoltosuunnitelman tarkoituksena on esittää kaikki mielekkäät vaihtoehdot kestävien ja teknistaloudellisten ratkaisujen osalta. Valituilla ratkaisuilla vaikutetaan koko maakunnan vesihuollon kehittymiseen ja turvaamiseen. Lisäksi ratkaisuilla edistetään maankäytön ja elinkeinojen kehittymistä sekä viime kädessä asukkaiden ja ympäristön hyvinvointia. Valmiin vesihuoltosuunnitelman on tarkoitus toimia kuntien omien vesihuoltosuunnitelmien ja kunnallisten vesihuoltolaitosten toimenpidesuunnitelmien ajantasaistamisen katalyyttinä ja taustamateriaalina. Suunnitelmassa pyritään vastaamaan seuraaviin

hankkeen valmistelussa havaittuihin vesihuollon järjestämistä koskeviin haasteisiin ja mahdollisuuksiin:

- Vesihuoltopalvelujen kehityksen ja jatkuvuuden varmistaminen
- Vesihuoltolaitosten toimintavarmuuden lisääntyminen erityistilanteissa
- Kunta- ja vesihuoltolaitosyhteistyön syveneminen
- Vesihuollon ja maankäytön suunnittelun yhteensovittaminen
- Vesihuoltoratkaisujen ekologinen kestävyys
- Vesihuoltoon kohdistuvien muutosvoimien huomioiminen (väestön muuttoliike, ilmastonmuutos, kiertotalous, resurssitehokkuus ja hiilineutraalius)

Kymenlaakson ja Etelä-Karjalan vesihuollon alueellinen yleissuunnitelma on julkinen asiakirja. Suunnitelman lisäksi on laadittu salassa pidettäviä tietoja sisältävät osaraportit sekä kuntakohtaiset toimenpidelistat, jotka eivät ole julkisia eivätkä siten ole mukana tällä lausuntokierroksella.

Ohjausryhmän puolesta pyydämme lausuntoanne liitteenä olevasta suunnitelmaluonnoksesta 17.3.2026 mennessä. Erityisesti haluamme näkemyksiä ehdotetuista ratkaisuvaihtoehdoista.

Esittelijä Tekninen johtaja Hiltunen Mikko

Ehdotus Teknisen lautakunnan lausunto;

Tekninen lautakunta pitää tärkeänä yhteistyön tärkeyden ja sen, että asioita kehitetään yhdessä yli maakuntarajojen. Yleissuunnitelmassa on nostettu esille kärkiteemat, joita on yhdessä kartoitettu yli maakuntarajojen. Olemassa olevan lain mukaan omaisuudenhallintasuunnitelmassa on otettava kantaa investointeihin seuraavan 20 vuoden aikana sekä siihen, että millä nämä investoinnit on mahdollista kattaa tulevaisuudessa. Tärkeää pohtia laaja-alaisesti seuraavia investointeja ja pyrittävä valitsemaan kokonaistaloudellisesti paras ratkaisu. Huomioitavaa on se, että jätevedenpuhdistamon mahdollinen investointi tulee esille seuraavan 20 vuoden aikana. Jätevedenpuhdistamoa on saneerattu noin 10 vuoden sykleissä ja seuraava saneeraustarve on muutaman vuoden kuluttua. Yleissuunnitelmassa on otettu hyvin kantaa eri vaihtoehtoihin ja siihen, miten yhteistyötä ja resursseja voitaisiin yhdistää tulevaisuudessa. Tekninen lautakunta pitää tärkeänä kunnallisen vesilaitoksen ja sen, että vesilaitos tekee yhteistyötä eri toimijoiden kesken. Yhteistyötä on mahdollista kehittää ja laajentaa tulevaisuudessa. Tekninen lautakunta ei näe tarpeelliseksi lausua Kymenlaakson ja Etelä-Karjalan vesihuollon yleissuunnitelmasta vuoteen 2040 saakka muuta.

Päätös Ehdotuksen mukaan.